

GULDBORGSUND

HANDICAP POLITIK

GULDBORGSUND KOMMUNE
MARTS 2009

INDHOLDSFORTEGNELSE

Guldborgsund kommunes handicappolitik	3
Forord	3
Tilblivelsesproces	3
Handicappolitikens struktur	4
Begrebsdefinition og principper i handicappolitikken	4
Vision for handicappolitikken	6
Målene med handicappolitikken	6
Temaerne i Guldborgsund kommunes handicappolitik	6
Temaer i Guldborgsund kommunes handicappolitik:	
Lige muligheder for alle	7
Tilgængelighed til de fysiske omgivelser	7
Lige muligheder for førskole og skoletilbud	8
Lige muligheder for arbejde og uddannelse	8
Tilgængelighed til oplysning og information	9

Guldborgsund kommunes handicappolitik:

Forord

Guldborgsund kommunes beslutning om at der skal formuleres en kommunal handicappolitik tjener flere formål:

- * at skabe bedre muligheder i kommunen for borgere med handicap.
- * at skabe en bedre forståelse for, hvad det vil sige at have et handicap
- * at synliggøre problemerne og dermed gøre disse borgere til en integreret del af kommunens tænkning og opgaveløsning. Såvel i de enkelte områder som på tværs af kommunens områder.

Formålet med kommunens handicappolitik er således i fuld overensstemmelse med FN's Handicapkonvention, hvor det fremhæves, at "Målet er at sikre mennesker med handicap fuld og lige adgang til beskyttelse og brug af alle menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder og at fremme respekt for handicappedes iboende menneskelige værdighed". Et andet sted i FN's Handicapkonvention slås det fast, at "Mennesker med handicap har ret til på lige fod med andre at leve i samfundet med de samme valgmuligheder som andre".

En vedtaget handicappolitik er udtryk for kommunens ambition på handicapområdet. Handicapområdet bevæger sig dermed fra at være et forvaltnings-område til at være et politikområde og der skabes politisk ejerskab til handicapområdet.

Handicappolitikken skal skabe synlighed og klarhed omkring kommunens ambition på handicapområdet således at forventningerne til handicappolitikken bliver afstemt mellem borgernes ønsker og kommunens planer.

Handicappolitikken skal være et vigtigt arbejdsredskab og pejlemærke for politikerne og administrationen.

Handicappolitikken skal være tværgående i forhold til kommunens forskellige aktivitetsområder. Livsbetingelserne for borgere med handicap skal indtænkes i planer og konkrete beslutninger på kommunens forskellige aktivitetsområder.

Tilblivelsesproces

Startskuddet til formuleringen af Guldborgsund Kommunes Handicappolitik blev taget med en inspirationskonference i oktober 2007.

I forbindelse med afholdelsen af konferencen signalerede Handicaprådet nogle af de principper, der skal være bærende for udformningen og indholdet af Handicappolitikken:

- * Handicappolitikken skal formuleres i meget tæt dialog med de forskellige interesseorganisationer på Handicapområdet.
- * Handicappolitikken skal integreres i kommunens samlede opgaveløsning.

- * Politikerne og embedsværket skal forpligtes af og have ejerskab til Handicappolitikken.

Efter konferencen blev indlæggene på konferencen og den efterfølgende debat i grupper samlet i et "inspirationshæfte", der er en væsentlig del af grundlaget for processen med formuleringen af kommunens Handicappolitik.

Efter konferencen er inspirationshæftet blevet udsendt til konferencedeltagerne og man bad om tilbagemeldinger og bidrag til Handicappolitikken.

På et møde i Handicaprådet i marts måned 2008 er det første udkast til Handicappolitik blevet behandlet og derefter sendt bredt i høring/kommentering hos de forskellige interesseorganisationer på Handicapområdet, de forskellige områder og tilbud i kommunen. 1. maj var frist for indsendelse af kommentarer til udkastet til Handicappolitik.

En høringsproces om et revideret udkast til Handicappolitik blev gennemført i slutningen af 2008. Handicappolitikken vedtages af Byrådet i april måned 2009

Handicappolitikens struktur:

Kommunen har valgt at opbygge handicappolitikken i to dele:

Et afsnit, hvor målgruppen for handicappolitikken fastlægges, handicapbegrebet defineres og kommunens vision for handicappolitikken beskrives.

Et afsnit, hvor de områder, man har valgt at beskrive i handicap-politikken introduceres:

- a) - Lige muligheder for alle
- b) - Tilgængelighed til de fysiske omgivelser
- c) - Lige muligheder for førskole- og skoletilbud
- d) - Lige muligheder for arbejde og uddannelse
- e) - Tilgængelighed til oplysning og information

I et bilag - et idékatalog - beskrives mulige projekter/konkrete initiativer- på de forskellige områder.

De enkelte projekter vurderes i takt med, at der kan fordeles de nødvendige ressourcer til projektet.

Begrebsdefinition og principper i Handicappolitikken:

Handicappolitikken omfatter alle borgere med handicap i Guldborgsund Kommune. Denne gruppe af mennesker er langt fra en homogen størrelse, men omfatter udviklingshæmmede, borgere med fysisk handicap, borgere med synsnedsettelse, borgere med astma, borgere med autisme, borgere med hørenedssettelse, borgere med kommunikative vanskeligheder, borgere med allergi, borgere med diabetes, borgere med sindslidelse, borgere med erhvervet hjerneskade etc.

Det er derfor en meget bred målgruppes interesser handicappolitikken skal varetage.

Disse mennesker lever, som alle andre, vidt forskellige liv; de fleste bor i eget hjem og skal have den rette støtte til at opretholde en god livskvalitet, mens andre bor i forskellige botilbud. Lige såvel som mennesker uden handicap har forskellige behov, gælder det samme for borgere med handicap. Det, der er løsninger for nogen, er problemer for andre.

Udover forskellige mennesker med forskellige handicaps, består målgruppen også af deres pårørende, samt de mennesker som arbejder med og for handicappede.

Det er vanskeligt at definere handicapbegrebet, men ud fra, hvordan ordet bruges i daglig tale har Det Centrale Handicapråd valgt den definition, at:

For at tale om et handicap – eller en person med handicap – må der kunne konstateres en betydelig fysisk, psykisk eller intellektuel funktionsnedsættelse, som afføder et kompensationsbehov for at den pågældende kan fungere på lige fod med andre borgere.

I FN's handicapkonvention fastslås det, at "Mennesker med handicap omfatter dem, der har en langvarig fysisk, mental, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse".

Siden 1980'erne har 4 elementer været bærende i forhold til dansk handicappolitik.

Kompensationsprincippet

Idéen med kompensationsprincippet er at skabe så lige et udgangspunkt som muligt, og det indebærer, at samfundet tilbyder mennesker, som har en funktionsnedsættelse, en række ydelser og hjælpeforanstaltninger med det formål at afhjælpe eller begrænse konsekvenserne af den nedsatte funktion mest muligt.

Sektoransvarlighedsprincippet

Borgere med handicap har de samme rettigheder som alle andre.

Derfor skal hver sektor, myndighed, organisation eller virksomhed tage sin del af ansvaret for, at deres hjørne af verden er tilgængeligt for borgere med en funktionsnedsættelse.

Det indebærer, at den myndighed, organisation eller virksomhed, som har ansvaret for at levere ydelser, tjenester eller service til borgerne i almindelighed, har en tilsvarende forpligtelse til at sikre og finansiere, at disse er tilgængelige for borgere med en funktionsnedsættelse.

Dette betyder samtidig, at handicapsynsvinklen skal indarbejdes i de planer og udviklingstiltag, der iværksættes i de enkelte sektorer.

Solidaritetsprincippet

Solidaritetsprincippet betyder, at støtteforanstaltninger og handicapkompenserende ydelser finansieres solidarisk via skattesystemet. Kompensation er således gratis for den enkelte og uafhængig af indkomst og formue.

Ligebehandling

Ligebehandlingen opstår når man kombinerer sektoransvarlighedsprincippet med kompensations-princippet og solidaritetsprincippet.

Forudsætningerne for ligebehandling er, at:

1) alle sektorer tager ansvar,

2) samfundet forpligter sig til at kompensere individuelt eller kollektivt for den enkeltes funktionsnedsættelse for derved at skabe et lige udgangspunkt.

Når det ikke er muligt at opnå lige muligheder, så er ligebehandling at sikre "det gode liv", det vil sige, at sikre et handicappet menneske et så værdigt og rigt liv som muligt.

Vision for Handicappolitikken

Guldborgsund Kommunes vision for handicappolitikken er, at:

Det er Guldborgsund Kommunes vision, at skabe boformer, beskæftigelse og fritidstilbud til alle borgere med handicap.

Kommunen vil med denne vision bidrage til, at den enkelte borger med handicap kan få sammenhæng og kvalitet i sit liv.

Målene med Handicappolitikken

Den overordnede opgave for kommunens handicappolitik er, at borgere med handicap får mulighed for at "mestre deres eget liv", og at udøve deres kompetencer og selvbestemmelse samt at understøtte deres muligheder for at indgå i fællesskaber.

En opgave, der afspejler sig i følgende mål for handicappolitikken:

Handicappolitikken skal i videst muligt omfang eliminere begrænsningerne og sikre kompensation for tab eller begrænsninger, så deltagelse i samfundslivet på lige fod med andre bliver muligt.

Uanset problem eller handicap skal borgere med handicap med udgangspunkt i ønsker og forudsætninger respekteres som værende styrende i eget liv. Tilbuddene skal indrettes med respekt for det valg den enkelte træffer. Borgere med handicap skal som alle borgere ud fra deres forudsætninger og ressourcer bidrage til fornyelse og kvalitetsprægede tiltag på eksempelvis kultur- og fritidsområdet.

Tilbuddene skal støtte den enkelte til at leve et selvstændigt liv ud fra egne forudsætninger med vægt på livskvalitet, individuel livsform og den enkeltes sundhed.

Fokus skal rettes både mod kompetencer, ressourcer og på begrænsningerne i forhold til handicappet, så borgere med handicap får så værdig og uafhængig en tilværelse med deltagelse i samfundet som muligt.

Den beskrevne handicapdefinition medfører,

- at den enkelte borger med handicap er medbestemmende i beslutninger om egne forhold.
- at den personlige integritet bevares.
- at boligen respekteres som borgerens hjem.

- at hjælpere og personale respekterer borgerens beslutninger og ønsker.
- at borgere med handicap ikke udelukkes fra at deltage i samfundslivet på grund af manglende fysisk tilgængelighed, støttetimer eller transportmuligheder.

Handicappolitikken vil løbende blive evalueret og videreudviklet. Der afholdes en årlig konference –arrangeret af kommunens Handicapråd- hvor status på handicappolitikken er hovedtemaet. Konferencen afholdes første gang ultimo 2009.

Temaerne i Guldborgsund Kommunes handicappolitik.

I forbindelse med planlægningen af den tidligere nævnte konference, der var startskuddet til arbejdet med handicappolitikken i Guldborgsund Kommune blev der også udpeget de 5 temaer, der skal behandles i den første udgave af kommunens handicappolitik.

- a) - Lige muligheder for alle
- b) - Tilgængelighed til de fysiske omgivelser
- c) - Lige muligheder for førskole- og skoletilbud
- d) - Lige muligheder for arbejde og uddannelse
- e) - Tilgængelighed til oplysning og information

En handicappolitik bør principielt omfatte samtlige aspekter af borgerens liv. I Guldborgsund kommunes Handicapråd har man imidlertid besluttet at begynde med de 5 valgte temaer og efterfølgende udvikle handicappolitikken med inddragelse af flere temaer, herunder boligområdet, pleje/ støtte, fritidstilbud, sundhed og livsstil, idrætstilbud og øvrige kulturtilbud.

Som konsekvens heraf fokuserer de konkrete projekter i Handicappolitikken på de 5 temaer, idet der dog i de kommende år i forbindelse med den løbende opfølgning på handicappolitikken vil blive inddraget yderligere temaer og dermed også udviklet projekter på disse temaområder.

Lige muligheder for alle

Temaet "Lige muligheder for alle" er meget bredt og kan overordnet siges at være sammenfaldende med kommunens vision for handicappolitikken: ***Det er Guldborgsund Kommunes vision, at skabe boformer, beskæftigelse og fritidstilbud til alle borgere med handicap.***

Det forhold, kommunen har valgt denne vision i handicappolitikken er samtidig en markering og synliggørelse af, at de lige muligheder for alle skal præge den kommunale tænkning og opgaveløsning på samtlige områder.

Handicappolitik er med andre ord ikke kun et anliggende for social- og sundhedsområdet, men forpligter i lige så høj grad det tekniske-, undervisnings-, kultur-, arbejdsmarkeds- og børn – og ungeområdet. Med det valgte tema tilkendegiver kommunen, at vilkårene for borgere med handicap skal indtænkes i opgaveløsningen på samtlige områder.

Der skal være en helhedstænkning og et tværfagligt samarbejde mellem boligform, beskæftigelse, fritid og det sociale netværk. Metoden til at opnå lighed er at integrere borgere med handicaps behov og forhold i al politikformulering og planlægning.

Tilgængelighed til de fysiske omgivelser

Borgere med handicap skal sikres adgang til de fysiske omgivelser på egne præmisser.

borgere med handicaps adgang til de fysiske omgivelser er – i bogstavelig forstand- en

ufravigelig betingelse for borgernes deltagelse i samfundslivet. Der har derfor traditionelt været stor fokus på dette aspekt af handicappolitikken.

Adgangen til de fysiske omgivelser kan opsplittes i adgang til det offentlige rum, bygninger og de fysiske rammer for kultur- og fritidstilbud.

Et centralt element i borgere med handicaps adgang til de fysiske omgivelser er spørgsmålet om transportmulighed og tilgængeligheden til den kollektive trafik.

Lige muligheder for førskole- og skoletilbud

Børn og unge med handicap skal i videst muligt omfang blive i deres nærmiljø og modtage skole- og institutionstilbud i områdets skoler og institutioner.

Derudover skal der for børn- og unge med handicap være mulighed for foranstaltninger i specielle og særlige institutions- og skoletilbud alt afhængigt af handicappets omfang og art.

På børneområdet vægtes forældreinddragelse og samarbejde med forældrene højt. Kommunen mener, at inddragelse af forældrenes viden om barnets trivsel, behov, vaner og ressourcer er afgørende for, at den rigtige indsats kan iværksættes omkring det handicappede barn. Dette kommer til udtryk dels ved fastlagte procedurer ved arbejdsgange på børneområdet, hvor der overvejes hvordan forældre bedst kan inddrages i beslutninger, der vedrører deres børn. Det kommer også til udtryk ved en tværsektoriel fælles forståelse af forældrene som de vigtigste personer i barnets liv med udgangspunkt i den sammenhængende børnepolitik.

Lige muligheder for arbejde og uddannelse

Arbejdet er identitetsskabende, og alle har ret til en uddannelse.

Uddannelse og undervisning er en forudsætning for inklusion og ligestilling af mennesker med handicap, og en grundlæggende forudsætning for borgerens tilknytning til arbejdsmarkedet.

Fokus skal flyttes fra begrænsninger til ressourcer også i forhold til arbejde, da arbejdet har stor betydning for menneskelig identitet og selvværd.

Borgere med handicap skal have adgang til uddannelse ud fra den enkeltes egen situation, muligheder og ønsker.

Vejledere og sagsbehandlere skal have et overblik over borgere med handicaps muligheder for støtte til arbejde/uddannelse.

Der skal sikres en sammenhængende overgang for borgeren ved overgangen fra familierådgivningen til jobcentret.

Med den nye lov om treårige ungdomsuddannelser målrettet unge med særlige behov, er der skabt et retskrav for de unge, der ikke kan gennemføre en ordinær uddannelse.

Informationsniveauet skal være højt omkring redskaber for arbejdspladsfastholdelse og støttemuligheder til det private erhvervsliv og det offentlige område for ansættelse af handicappede.

Borgere, der henvises til førtidspension, skal i de tilfælde, hvor det er relevant, gøres opmærksom på muligheden for beskæftigelse på særlige vilkår.

Tilgængelighed til oplysning og information

Borgere med handicap skal have mulighed for at være aktive samfundsborgere, der kan deltage i dialog og kommunikation om forhold, der har med kommunen at gøre, i lighed med borgere uden handicap.

Væsentlig borgerinformation skal gøres tilgængelig for borgere med handicap.

Kommunen skal løbende indsamle og udvikle informationsmuligheder samt viden om muligheder og tilbud til personer med handicap.

Handicappoliti k - Idekatalog

Guldborgsund Kommune
Marts 2009

Projektforslag i Guldborgsund kommunes handicappolitik:

Projekter: Lige muligheder for alle	12
Projekter: Tilgængelighed til de fysiske omgivelser	14
Projekter: Lige muligheder for førskole og skoletilbud	20
Projekter: Lige muligheder for arbejde og uddannelse	22
Projekter: Tilgængelighed til oplysning og information	24

Lige muligheder for alle

Projekter:

Initiativ	Der nedsættes en tværgående gruppe i kommunen med det formål at synliggøre og fremføre borgere med handicaps synspunkter og bidrag til den kommunale opgaveløsning. Gruppen går på tværs af samtlige direktørområder.
Ansvarlig	Fagchefen for Social- og Handicapområdet.
Tidsramme	Gruppen skal være etableret ved udgangen af 2. kvartal 2009

Initiativ	<p>De af DH og KL anbefalede sager kommer som minimum til høring. Dette drejer sig om følgende områder:</p> <ul style="list-style-type: none">• Indberetninger til de sociale rammeaftaler• Sundhedsaftalerne• Kvalitetsstandarder• Kommunale budgetter• Lokalplaner• Generelle kommunale politikker som børnepolitik, frivillighedspolitik, integrationspolitik osv.• Beslutninger vedr. kommunens sociale tilbud til børn, unge og voksne med handicap• Beslutninger vedr. specialundervisning for børn, unge og voksne <p>Der henvises i øvrigt til den af DH og KL udgivene pjece – "HANDICAPRÅD – den gode praksis".</p>
Ansvarlig	Det respektive fagudvalg er ansvarlige for emner der vedr. deres område.
Tidsramme	Løbende.

Initiativ	Handicaprådet indbydes til et årligt møde med hvert af Kommunens fagudvalg og økonomiudvalg i tilknytning til et af disse udvalgs ordinære møder.
Ansvarlig	Guldborgsund kommunes fagudvalg og økonomiudvalg.

Tidsramme	Indføres i anden halvdel af 2009
-----------	----------------------------------

Initiativ	Der indstiftes en handicappris, der årligt uddeles til en person i kommunen, der har gjort en særlig indsats på handicapområdet.
Ansvarlig	Handicaprådet
Tidsramme	Prisen uddeles første gang i forbindelse med uddelingen ultimo 2009 af de øvrige priser på fritids- og kulturområdet.

Initiativ	Udarbejdelse af kvalitetsstandarder for de ydelser kommunen tilbyder borgere med handicap.
Ansvarlig	Social og sundhedsområdet
Tidsramme	2009

Initiativ	Fokus på forebyggelse af livsstilssygdomme
Ansvarlig	Sundhedsområdet
Tidsramme	Løbende

Initiativ	Der afholdes en årlig konference, hvor der gøres status på kommunens arbejde med handicapspolitikken.
Ansvarlig	Handicaprådet
Tidsramme	Konferencen afholdes første gang i slutningen af 2009.

Tilgængelighed til de fysiske omgivelser

Projekter:

Initiativ	<p>Der udarbejdes en tilgængelighedsguide over tilgængeligheden i by- og centerområder samt øvrige rekreative områder m.v., som er åbne for offentligheden.</p> <p>Ud over adgangen til bygninger og butikker skal guiden omfatte elevatorer, handikaptoiletter, tilgængelige dankortautomater og postkasser, steder med teleslynge og spisesteder der er egnede for kørestolsbrugere.</p> <p>Da der er tale om en opgave der går på tværs af flere sektorer udarbejdes guiden af en arbejdsgruppe, hvor de forskellige områder er repræsenteret. Herunder private erhvervsdrivende, private og offentlige virksomheder og borgerrettede tilbud.</p> <p>Planen bygger videre på de tilgængelighedsguider, der tidligere er udarbejdet for dele af Guldborgsund kommune.</p>
Ansvarlig	Det tekniske område har tovholderfunktionen i forhold til at nedsætte den gruppe, der udarbejder tilgængelighedsguiden.
Tidsramme	Guldborgsund Kommune er opmærksom på behovet og projektet gennemføres i den takt, der afsættes de nødvendige ressourcer til projektet.

Initiativ	<p>Guldborgsund kommune udarbejder en tilgængelighedsplan.</p> <p>Planen udarbejdes i tæt samarbejde med handicaporganisationerne. Fokus er på den fysiske tilgængelighed i det offentlige rum og bygninger.</p> <p>Tilgængelighedsplanen er en integreret del af kommunens øvrige fysiske planlægning.</p>
Ansvarlig	Det tekniske område
Tidsramme	Guldborgsund Kommune er opmærksom på behovet og projektet gennemføres i den takt, der afsættes de nødvendige ressourcer til projektet.

Initiativ	Ved kommunalt nybyggeri samt ved større renoveringer og ombygninger skal tilgængeligheden for borgere med handicap indtænkes.
Ansvarlig	Det Tekniske område, Ejendomskontoret
Tidsramme	Guldborgsund Kommune er opmærksom på ved kommunalt nybyggeri og større renoveringsprojekter at indtænke tilgængeligheden for borgere med handicap.

Initiativ	<p>Der nedsættes et tilgængelighedsråd, der blandt andet får til formål at udforme retningslinier for, at skiltning og vareudstilling ikke hindrer områdets tilgængelighed for borgere med handicap.</p> <p>Tilgængelighedsrådet får derudover til opgave at udarbejde gaderegulativer, der skal sikre borgere med handicap mulighed for at færdes i bymiljøet.</p> <p>Tilgængelighedsrådet skal arbejde for at sikre de handicappede borgeres adgang til sundhedscentre, tandlæger, læger og speciallæger etc.</p>
Ansvarlig	Det tekniske område
Tidsramme	Guldborgsund Kommune er opmærksom på behovet og projektet gennemføres i den takt, der afsættes de nødvendige ressourcer til projektet.

Initiativ	Kommunen skal ved byggetilladelser for privat byggeri, som er åbent for publikum, være opmærksom på, hvorvidt tilgængeligheds-forholdene er tilstrækkelige for borgere med handicap.
Ansvarlig	Ejendomskontoret
Tidsramme	Guldborgsund Kommune er opmærksom på ved byggetilladelser for privat byggeri, som er åbent for publikum at indtænke tilgængeligheden for borgere med handicap.

Initiativ	Der skal løbende være fokus på, om der centralt i byerne er rådighed over et tilstrækkeligt antal handicapparkeringspladser.
Ansvarlig	Det tekniske område
Tidsramme	Guldborgsund Kommune er opmærksom på behovet og har allerede iværksat initiativer til sikring af det nødvendige antal handicapparkeringspladser.

Initiativ	Den kollektive trafik skal gøres tilgængelig for fysisk handicappede. Der igangsættes en undersøgelse af tilgængeligheden for borgere med handicap til den kollektive transport.
Ansvarlig	Det tekniske område har tovholderfunktionen i forhold til at nedsætte en arbejdsgruppe med repræsentation af de parter, der er relevante for analysens gennemførelse.
Tidsramme	Guldborgsund Kommune er opmærksom på behovet og projektet gennemføres i den takt, der afsættes de nødvendige ressourcer til projektet. Som en del af arbejdsgruppens analyse udarbejdes et forslag til en finansieringsplan.

Initiativ	<p>Der skal nedsættes en arbejdsgruppe, der har til formål at analysere tilgængeligheden til den kollektive trafik for borgere med synshandicap.</p> <p>I analysen vurderes følgende forslag: Der indføres automatisk stoppestedannoncering i alle bybusser. Rute og retning annonceres auditivt ved indstigning. Realtiden annonceres auditivt ved stoppestedet. Rutenumre ved stoppesteder bør kunne aflæses taktilt.</p>
Ansvarlig	<p>Det tekniske område har tovholderfunktionen i forhold til at nedsætte arbejdsgruppen.</p>
Tidsramme	<p>Guldborgsund Kommune er opmærksom på behovet og projektet gennemføres i den takt, der afsættes de nødvendige ressourcer til projektet. Som en del af arbejdsgruppens analyse udarbejdes et forslag til en finansieringsplan.</p>

Initiativ	<p>Der skal nedsættes en arbejdsgruppe, der skal analysere mulighederne for at forbedre borgere med synshandicaps tilgængelighed til byrummet ved at etablere lydfyr og ledelinier centrale steder i byerne.</p> <p>Som de første steder vurderes etableringen af lydfyr i krydset ved Kulturforsyningen og ledelinie ved Borgerservice på Banegårdspladsen i Nykøbing F.</p>
Ansvarlig	<p>Det tekniske område har tovholderfunktionen i forhold til at nedsætte arbejdsgruppen.</p>
Tidsramme	<p>Guldborgsund Kommune er opmærksom på behovet og projektet gennemføres i den takt, der afsættes de nødvendige ressourcer til projektet. Som en del af arbejdsgruppens analyse udarbejdes et forslag til en finansieringsplan.</p>

Initiativ	<p>Guldborgsund kommune bør vælge teletaxaer, der også kan benyttes af kørestolsbrugere, så disse borgere har et alternativ til handicapkørslen.</p> <p>Der skal være bedre muligheder for hjælp til kørestolsbrugere, som gerne vil benytte servicebussen i Nykøbing F, men som ikke selv kan lægge rampe ud. Faciliteter til fastspænding af kørestolen.</p>
Ansvarlig	Det tekniske område inddrager betragtningerne i planlægningen af den kollektive trafik i Guldborgsund kommune.
Tidsramme	Guldborgsund Kommune er opmærksom på behovet og projektet gennemføres i den takt, der afsættes de nødvendige ressourcer til projektet.

Initiativ	<p>Fokus på koordineringen af handicapkørslen.</p> <p>Alt for mange glemmes enten ved udkørsel eller når de skal køres hjem igen, fordi det ikke er den samme chauffør, der henter og bringer folk tilbage.</p>
Ansvarlig	Handicaprådet i dialog med Movia.
Tidsramme	2009

Initiativ	Sikre, at kørestolsbrugere har adgang til valgboksene.
Ansvarlig	Valgbestyrelsen
Tidsramme	Implementeret ved kommunalvalget ultimo 2009

Initiativ	Kommunen skal fremme borgere med handicaps adgang til kultur- og fritidstilbud ved at udarbejde en vejledning om fysisk tilgængelighed, der sendes til samtlige arrangører på området.
Ansvarlig	Kulturområdet har tovholderfunktionen i forhold til at nedsætte den tværgående arbejdsgruppe, der skal udarbejde vejledningen. Der sikres repræsentation fra det tekniske område og fra Handicaprådet.
Tidsramme	Guldborgsund Kommune er opmærksom på behovet og projektet gennemføres i den takt, der afsættes de nødvendige ressourcer til projektet.

Initiativ	Kulturinstitutioner, foreninger og områder skal på en let måde kunne gøre arrangementer handicapvenlige. Der udvikles en "pakke", der kan rekvireres til arrangementerne. Pakken indeholder blandt andet rampe til kørestole og diverse afmærkningsmaterialer.
Ansvarlig	Social og Handicapområdet
Tidsramme	Guldborgsund Kommune er opmærksom på behovet og projektet gennemføres i den takt, der afsættes de nødvendige ressourcer til projektet.

Initiativ	- Handicapforeningerne kan låne aktivitets- centrenes træningsrum ide tidsrum, hvor de ikke benyttes af fysioterapeuter, så personer, der ikke er i et træningsforløb kan vedligeholde deres fysiske funktion mellem træningsperioder af 3 mdr. varighed. Således at de i ikke skal starte forfra igen. Der bør være mulighed for at få kørsel bevilget til sådanne hold, hvis foreningerne sørger for hjælperne.
Ansvarlig	Sundhedsområdet.
Tidsramme	Projektet er gennemført.

Lige muligheder for førskole- og skoletilbud

Projekter:

Initiativ	Specialgrupper på daginstitutionsområdet beskrives og udvikles med henblik på at imødekomme særlige behov og der etableres tovholder funktion v. specialpædagogisk konsulent.
Ansvarlig	Børn, skole og kultur
Tidsramme	Beskrivelsen foreligger sommer 2009

Initiativ	Re-organisering af børnesagsbehandlingsområdet bla. med henblik på styrkelse af specialrådgivningsfunktioner
Ansvarlig	Børn, skole og kultur
Tidsramme	Arbejdet påbegyndes ultimo 2009 og afsluttes august 2009

Initiativ	Der nedsættes arbejdsgruppe til at vurdere behov og skabe ideer til kulturelle tilbud til handicappede børn og unge.
Ansvarlig	Børn, skole og kultur
Tidsramme	Arbejdet påbegyndes forår 2009

Initiativ	Ved revision af kommunens sammenhængende børnepolitik indarbejdes et særskilt afsnit specifikt om handicappede børn og unge.
Ansvarlig	Børn, skole og kultur
Tidsramme	Arbejdet påbegyndes primo 2009 og behandles i byrådet aug. 2009

Initiativ	Gennemgang og beskrivelse af særlige skoletilbud for at afklare/imødekomme handicappede børn og unges evt. behov for nye/andre former for skoletilbud.
Ansvarlig	Børn, skole og kultur
Tidsramme	Arbejdet påbegyndes ultimo 2009

Initiativ	Handicappede børn er, hvis det er hensigtsmæssig for deres udvikling, inkluderet i de almindelige dagtilbud. Det tilstræbes at kompensere for deres handicap ved at tildele dagtilbudet ekstra ressourcer til ekstra personale i det omfang det er nødvendigt.
Ansvarlig	Børn, skole og kultur
Tidsramme	Arbejdet er påbegyndt og indsatsen revideres efterår 2009

Initiativ	Der udarbejdes retningslinier, for at sikre at handicappede børn får en hensigtsmæssig overgang mellem dagtilbud og skoletilbud. Herunder at støttepersonen kan følge med over i opstarten af skoletilbudet.
Ansvarlig	Børn, skole og kultur
Tidsramme	Arbejdet påbegyndt efteråret 2008 procedurer færdige sommer 2009

Initiativ	Der nedsættes en arbejdsgruppe, der skal udarbejde et forslag til plan og strategi for handicapidræt målrettet børn- og unge. Arbejdsgruppen nedsættes med bred repræsentation fra de forskellige interesser på området. Forud for nedsættelse af arbejdsgruppen afholdes i foråret 2009 en temaeftermiddag/temaaften om handicapidræt for børn og unge.
Ansvarlig	Handicaprådet i samarbejde med Guldborgsund Sports- og IdrætsRåd.
Tidsramme	Forslaget til plan og strategi for handicapidræt for børn og unge foreligger efterår 2009.

Lige muligheder for arbejde og uddannelse

Projekter:

Initiativ	<p>Guldborgsund kommune vil som arbejdsgiver være foregangskommune m.h.t. at beskæftige borgere med handicap såvel på ordinære som på særlige vilkår.</p> <p>Der nedsættes en arbejdsgruppe på tværs af kommunens områder, handicaporganisationer og erhvervsforeninger for at etablere flere arbejdspladser til borgere med fysisk og/eller psykisk handicap.</p>
Ansvarlig	Jobcenter / Social- og Handicap
Tidsramme	<p>Guldborgsund Kommune er opmærksom på behovet og projektet gennemføres i den takt, der afsættes de nødvendige ressourcer til projektet.</p> <p>Som en del af arbejdsgruppens arbejde udarbejdes en tids- og handlingsplan.</p>

Initiativ	<p>Det skal være enkelt og overskueligt for en arbejdsgiver at ansætte en borger med handicap.</p> <p>Der skal derfor udarbejdes et katalog over forskellige handicaps med skånehensyn og hvilke hjælpemidler, der kan kompensere for funktionsnedsættelsen.</p>
Ansvarlig	Jobcenter / Social- og Handicap
Tidsramme	<p>Guldborgsund Kommune er opmærksom på behovet og projektet gennemføres i den takt, der afsættes de nødvendige ressourcer til projektet.</p>

Initiativ	<p>Der skal nedsættes en arbejdsgruppe med det formål at analysere etableringen af en mentorordning/jobcoach i relation til borgere med handicaps beskæftigelse på arbejdsmarkedet.</p>
Ansvarlig	Jobcenter / Social- og handicap
Tidsramme	<p>Guldborgsund Kommune er opmærksom på behovet og der er allerede iværksat initiativer til realisering af projektet.</p> <p>Projektet fuldføres i den takt, der afsættes de nødvendige ressourcer til projektet.</p>

Initiativ	Der skal nedsættes en arbejdsgruppe, der skal udarbejde en oversigt over ungdomsuddannelsen for unge med særlige behov samt andre særlige tilbud for uddannelse/efteruddannelse. Derudover udarbejder gruppen en beskrivelse af proceduren for optagelse/visitation.
Ansvarlig	Jobcenter / Social- og handicap
Tidsramme	Guldborgsund Kommune er opmærksom på behovet og der er allerede iværksat initiativer til realisering af projektet. Projektet fuldføres i den takt, der afsættes de nødvendige ressourcer til projektet via Bloktilskudet.

Tilgængelighed til oplysning og information

Projekter:

Initiativ	<p>Kommunens hjemmesider skal være tilgængelige for borgere med handicap.</p> <p>Der nedsættes derfor en arbejdsgruppe af borgere med forskellige handicap samt repræsentanter fra kommunens IT og kommunikationsafdeling til at gennemgå kommunens hjemmesider.</p>
Ansvarlig	Kommunikationsafdelingen
Tidsramme	<p>Guldborgsund Kommune er opmærksom på behovet og der er allerede iværksat initiativer på området.</p> <p>I foråret 2009 vil der blive taget initiativ til i dialog med Handicaprådet at nedsætte en arbejdsgruppe med repræsentanter fra de forskellige handicapgrupper.</p>

Initiativ	<p>Kommunen foranlediger, at borgere med syns- og læsehandicap mindst en gang ugentligt får adgang til information om politiske beslutninger, offentlige høringssager, større anlægs eller ombygningsaktiviteter som har betydning for daglig færden m.m.</p> <p>Ordninger som tastselv service skal gøres tilgængelig for synshandicappede</p>
Ansvarlig	Kommunikationsafdelingen
Tidsramme	<p>En del af projektet er indarbejdet i ovenstående projekt omkring kommunens hjemmeside.</p> <p>Projektet gennemføres i den takt de tekniske løsninger kan etableres (udbydere af tast selv service) og der afsættes de nødvendige ressourcer til projektet.</p>

